

Eğitimde Düşündürücü Tablo

Bir grup öğrenci laboratuvarlı okullar, tam kadrolu öğretmen ve dersane hazırlığıyla sınavlarda puan rekoru kırarken yüzlerce öğrenci de herhangi bir fen lisesine girebilecek puanı alamıyor. Milli Eğitim Bakanlığı'nca düzenlenen Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı'nda (OÖSYS) Bayburt'tan sınava giren 218, Ardahan'dan sınava giren 418 öğrenciden hiçbirisi fen liselerine giremedi.

Milli Eğitim Bakanlığı, 1999 merkezi sistem sınavlarına ilişkin istatistikleri yayınladı. Sınav sonuçları fırsat eşitliğinin sağlanamadığını, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki öğrencilerin merkezi sınavlarda başarılı sonuçlar alamadığını ortaya koydu. Türkiye genelinde öğrencilerin özellikle fen ve matematik grubunda yöneltilen soruları yanıtlamakta güçlük çektiği belirlendi. OÖSYS'deki soru gruplarına göre test ortalamaları Türkçe'de 12,58, sosyal bilimlerde 9,62, fen bilimlerinde 6,63, matematikte ise 6,04 olarak gerçekleşti. Toplam ağırlıklı standart puan ortalaması 631,650, fen ağırlıklı standart puan ortalaması 632,527 olan Konya birinci olurken en başarısız iller ise Ardahan, Şırnak, Bitlis, Muş, Kilis, Iğdır ve Ağrı olarak sıralandı. Bu illerin puan ortalamaları iki puan türünde de 529 ile 560 puan arasında kaldı.

OÖSYS'ye katılan 309.324 öğrenciden 3.312'si fen liselerine, 35.474'ü anadolu liselerine, 35.863'ü anadolu mesleki-teknik liselere, 6.983'ü anadolu öğretmen liselerine, 8.640'ı da anadolu imam hatip liselerine yerleştirildi. Türkiye genelinde toplam 90.272 öğrenci sınav kazanarak bir liseye girerken yerleşen öğrencilerin 11.426'sı İstanbul, 6.519'u Ankara ve 5.870'i ise İzmir'den çıktı. Kazanan öğrenciler

arasına Ardahan'dan 95, Şırnak'tan ise yalnızca 93 öğrenci girebildi. Fen liselerine İzmir 237 ve Ankara da 234 ile en fazla öğrenci gönderen iller olurken yukarıda da belirtildiği üzere Bayburt ve Ardahan fen liselerine hiç öğrenci gönderemedi. Şırnak'tan sınava giren 264 ve Hakkari'den sınava giren 288 öğrenciden biri fen lisesine girebildi. Ağrı, Bitlis, Gümüşhane, Tunceli ve Bartın da üçer öğrenci ile fen liselerine en az öğrenci gönderen iller arasında yer aldı.

Fen ve anadolu liselerine girmeye hak kazanan öğrencilerin puanları arasında da büyük bir uçurum bulunuyor. Ankara Fen Lisesi'ne girmek isteyen ve 920,153 puan alan bir öğrenci açıkta kalırken sınavda 843,072 ile 899,527 arasında puanlar alan 48 öğrenci Erzincan Nevzat Ayaz Fen Lisesi'ne yerleşti. Anadolu liselerinde ise puan farkı daha da açıldı. Ankara'da Atatürk Anadolu Lisesi'ne girmek isteyen öğrenciler 806,976, İstanbul Lisesi'ne girmek isteyen öğrenciler 843,730 puanla açıkta kalırken Kayseri Baki-Ayşe Simitçioğlu Anadolu Lisesi'ne 336,178, Konya Yunak Anadolu Lisesi'ne de 408,708 puanla öğrenci yerleştirildi.

Sınav sonuçları eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanamadığını, başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki iller olmak üzere ekonomik olarak geri kalmış yörelerin kaderini değiştiremediğini ortaya koyuyor. Son üç yılda düzenlenen anadolu ve fen liseleri ile üniversite giriş sınavlarında Hakkari, Muş, Şırnak, Ardahan, Bingöl, Artvin ve Gümüşhane gibi iller “en başarısız” iller olmaktan kurtulamadı.

Milli Eğitim Bakanlığı ve ÖSYM'nin verilerinden derlenen bilgilere göre 1997, 1998 ve 1999 yılında yapılan anadolu, fen liseleri ve üniversite giriş sınavlarında başarılı illerin sıralamaları değişirken başarısız iller hep aynı yerde kalıyor. Ankara, İstanbul,

İzmir, Konya, Yalova, Aydın, Eskişehir gibi iller sınavlarda en başarılı ve anadolu, fen liseleri ile üniversiteye en fazla öğrenci gönderen iller arasında yer alıyor. Hakkari, Muş, Şırnak, Ardahan, Bingöl, Artvin ve Gümüşhane gibi iller ise sınavlarda en başarısız ve üniversiteye en az öğrenci gönderen iller olmaktan kurtulamıyor. Sınavlara göre en başarısız illerin sıralaması şu şekilde gerçekleşti:

1997 merkezi sistem sınavları Toplam Ağırlıklı Standart Puan (TASP) ortalamalarına göre Iğdır, Şırnak, Bayburt, Bitlis, Ardahan, Adıyaman, Gümüşhane, Ağrı, Mardin, Muş, Artvin. 1997 yılında Bayburt'tan sınava giren 93 öğrenciden hiçbiri fen lisesini kazanamadı.

1998 Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (ÖSYM) TASP ortalamasına göre Şırnak, Ardahan, Hakkari, Muş, Iğdır, Ağrı, Bingöl, Mardin, Gümüşhane, Ordu. Öyle ki, Şırnak'tan sınava giren 227 öğrenciden biri, Muş'tan sınava giren 756 öğrenciden de ikisi fen lisesini kazanabildi.

1999 ÖSYM TASP ortalamalarına göre Ardahan, Şırnak, Bitlis, Muş, Kilis, Iğdır, Ağrı, Şanlıurfa, Tunceli, Rize, Hakkari. Bayburt'tan sınava giren 218, Ardahan'dan sınava giren 418 öğrenciden hiçbiri fen lisesini kazanamadı.

1997 ÖSS'yi kazanma oranlarına göre Yalova %81,849 ile birinci, İzmir %81,484 ile ikinci, Aydın %79,988 ile üçüncü, İstanbul %73,553 ile dördüncü, İçel %73,303 ile beşinci sırada yer aldı. En sonda ise %33,343 ile Şırnak, %44,597 ile Hakkari, %53,344 ile Ardahan, %53,394 ile Bitlis, %54,871 ile Muş, %56,275 ile Bingöl, %57,043 ile Batman, %57,231 ile Iğdır ve %57,975 ile Siirt yer aldı.

1998 yılında ÖSS'yi kazanma oranlarına göre %80,713 ile Yalova birinci olurken %78,958 ile İzmir ikinci, %78,254 ile Aydın üçüncü ve %77,408 ile Antalya dördüncü oldu. Son sıralarda ne yazık ki aynı isimler var. En altta %39,951 ile Şırnak yer alıyor. Bu ilimizi %41,105 ile Hakkari, %50,144 ile Ardahan, %53,388 ile Bitlis, %54,825 ile Muş, %55,900 ile Bingöl, %56,805 ile Siirt, %57,160 ile Ağrı ve % %57,611 ile Batman izliyor.

1999 yılına geldiğimizde ÖSS'yi kazanma oranlarına göre en üstte %76,877 ile İzmir karşımıza çıkıyor. Bu ilimizi %76,733 başarı oranıyla Yalova, %76,031 ile Aydın, %75,133 ile İçel ve %74,245 ile Antalya takip ediyor. Listenin sonunda %37,004 ile Hakkari'yi, %39,525 ile Şırnak'ı, %47,102 ile Ardahan'ı, %50,033 ile Bitlis'i, %52,837 ile Mardin'i, %54,319 ile Muş'u, %55,082 ile Artvin'i, %55,154 ile Ağrı'yi, %57,042 ile Siirt'i, %57,203 ile Bingöl'ü ve %57,389 ile Rize'yi görüyoruz.

Eğitimi bir neslin, bir bölgenin, bir ulusun kaderine yön veren en temel unsur olarak görüyorsak, bu “ekonomik olarak geri kalmışlık - eğitimde başarısızlık” denklemini kırmaktan başka çaremiz olmadığını da anlamamız gerekiyor. Ülkenin dört bir yanında pırıl pırıl çocuklarımız olduğuna ve bu gençlerin kendilerine daha üst eğitim standartları sunulduğunda karşılığını hemen vereceklerine inanalım. Onlar sadece daha fazla özen, daha fazla fırsat, daha fazla kaynak bekliyorlar.